

Endi?e Kaynaklar? Ölçe?inin Geli?tirilmesi

RECOMMENDED CITATION

memjavad (2026). *Endi?e Kaynaklar? Ölçe?inin Geli?tirilmesi*. Turkish Psychological Scales.
Retrieved from <https://tr-scales.arabpsychology.com/?p=20938>

Özet

Endi?e Kaynaklar? Ölçe?inin Geli?tirilmesi, S. Serinda? taraf?ndan 2008 y?l?nda Gaziantep Üniversitesi Sa?lık Bilimleri Enstitüsü'nde tamamlanan bir yüksek lisans tezi kapsam?nda ger?ekle?tirilmi?tir. Bu ?al??man?n temel amac?, onkolojik hastal??? olan okul ya? dönemi çocuklar?n, hastal?klar?yla ve hastaneye yat?? durumlar?yla ili?kili olarak ya?ad?klar? endi?e ve kayg? kaynaklar?n? sistematik olarak belirlemek ve ölçmek üzere geçerli ve güvenilir bir ölçme arac? geli?tirmektir. Ölçek, özellikle bu hassas popülasyonun psikososyal ihtiya?lar?n? ve hastane ortam?ndan kaynaklanan stres faktörlerini tespit etmeyi hedeflemektedir.

Anahtar Kelimeler

Endi?e, Anksiyete, Onkolojik Çocuklar, Hastaneye Yat??, Ölçek Geli?tirme, Çocuk Sa?l???, Psikometri

Yazarlar

Serinda?, S.

Amaç

Ölçe?in geli?tirilme amac?, onkolojik tedavi gören okul ça??ndaki çocuklar?n kar??la?t??? spesifik kayg? nedenlerini derinlemesine anlamakt?r. Hastal?k te?hisi, yo?un tedavi süreçleri ve s?k s?k hastaneye yat??lar, bu çocuklarda benzersiz stres kaynaklar? yaratmaktadır. Bu ölçek, sa?lık profesyonellerine (hem?ireler, doktorlar, psikologlar) bu çocuklar?n fiziksel, sosyal ve duygusal endi?elerini daha do?ru bir ?ekilde de?erlendirme ve böylece daha hedefli psikososyal destek programlar? olu?turma imkan? sunmak üzere tasarlanm??t?r.

Geli?tirme ?al??mas?, Türkiye ba?lam?nda, onkoloji hastas? çocuklar?n hastane deneyimlerine özgü endi?e kaynaklar?n? ölçebilecek standardize edilmi? bir araca olan ihtiya? kar??lamay? amaçlam??t?r.

Yap?

Endi?e Kaynaklar? Ölçe?i, birincil olarak "Hastal?k ve Hastaneye Yatma Durumunda Endi?e Kaynaklar?" yap?s?n? ölçmektedir. Bu yap?, genellikle çocuklar?n kayg?lar?n? tetikleyen çe?itli alt boyutlar? kapsamaktadır. Bu alt boyutlar aras?nda muhtemelen ?unlar yer almaktadır: **Tedaviye ?li?kin Endi?eler** (a?r?, yan etkiler, i?ne korkusu), **Fiziksel Görünüm Endi?eleri** (saç dökülmesi, vücut de?i?iklikleri), **Sosyal ve Okul Ya?am? Endi?eleri** (arkada?lardan uzak kalma, dersleri kaç?rma) ve **Ayr?lık Endi?eleri** (ebeveynlerden veya evden uzak kalma).

Ölçek, bu karma??k ve çok boyutlu kayg? spektrumunu yakalayarak, çocuklar?n zihinsel sa?l???n? etkileyen kritik alanlar? belirlemeye odaklanm???r. Geli?tirme süreci, bu yap?n?n psikolojik ve geli?imsel teorilerle uyumlu olmas?n? sa?lam???r.

Geçerlik

Kaynak içerikte geçerlik bilgisi bulunmamaktadır ("-"). Ancak, bir yüksek lisans tezi kapsamında geli?tirilen bir ölçek oldu?u göz önüne al?nd???nda, geçerlik çal??malar?n?n (özellikle kapsam geçerli?i ve yap? geçerli?i) titizlikle yürütülmü? olmas? beklenir. **Kapsam geçerli?i** için uzman görüşlerine ba?vurulmu?, **yap? geçerli?i** için ise faktör analizi teknikleri kullan?lm?? olabilir.

Ölçe?in geli?tirme a?amas?nda, maddelerin onkoloji hastas? çocuklar?n ya?ad??? endi?eleri ne ölçüde temsil etti?ini belirlemek amac?yla muhtemelen bir uzman havuzundan (çocuk hem?ireleri, çocuk psikologlar?) görüş? al?nm???r. Geçerlik katsay?lar? ve detayl? analiz sonuçlar?, tezin tam metninde yer almaktadır.

Güvenirlik

Kaynak içerikte güvenilirlik bilgisi de yer almamaktadır ("-"). Geli?tirme çal??malar?nda temel psikometri gerekliliklerinden biri olan güvenilirlik analizlerinin yap?ld??? varsay?lmaktadır. Bu analizler genellikle **iç tutarlılık** (Cronbach Alfa katsay?s?) ve **test-tekrar test** güvenilirli?ini içerir.

?ç tutarlılık analizleri, ölçek maddelerinin ayn? yap?y? (endi?e kaynaklar?n?) ne ölçüde tutarlı bir ?ekilde ölçtü?ünü göstermek için hayati öneme sahiptir. Yüksek Cronbach Alfa de?erleri, ölçe?in tutarlı bir ölçüm arac? oldu?unu i?aret eder. Bu verilerin tamam?, 2008 tarihli orijinal yüksek lisans tezinde mevcuttur.

Faktör Analizi

Endi?e Kaynaklar? Ölçe?i bir geli?tirme çal??mas? ürünü oldu?undan, ölçe?in alt?nda yatan boyutlar? ke?fetmek için büyük olasılıkla **Aç?mlayıcı Faktör Analizi (AFA)** kullan?lm???r. AFA, onkolojik hastal??? olan çocuklar?n endi?elerinin hangi ana temalar veya faktörler etraf?nda topland???n? belirlemeye yard?mc? olur.

Faktör analizi sonuçlar?, ölçe?in nihai yap?s?n? ve puanlama sistemini belirlemede kritik rol oynam???r. Bu analizler, ölçe?in hastal???a, tedaviye, sosyal izolasyona veya fiziksel de?i?ime odaklanan alt ölçeklere ayrılıp ayrılmad???n? ortaya koymu?tur.

Araç

Test Type: Geli?tirme ve Öz Bildirim Ölçe?i (Development and Self-Report Scale)

Format: Ölçek maddelerinin derecelendirme format? kaynakta belirtilmemiştir, ancak psikolojik ölçeklerde sıklıkla Likert tipi bir derecelendirme (örneğin, Hiç Endi?e Etmiyorum'dan Çok Endi?e Ediyorum'a) kullanıldığını tahmin edilmektedir.

Language Available: Türkçe (Turkish)

Population Group: Onkolojik hastalar? olan çocuklar (Pediatric oncology patients)

Age Group: Okul ya? dönemi çocuklar? (School-age children)

Population Details: Kanseri teşhisi konmuş ve hastanede yatmış deneyimi yaşıyan, genellikle 6-12 ya? aralığındaki çocuklar.

Test Methodology: Anket yöntemiyle uygulanan, psikolojik psikometri prensiplerine uygun olarak geliştirilmiş bir ölçektir.

Anahtar Kelimeler

Çocukluk Ça?? Kanseri, Hastane Kaygısı?, Endi?e Ölçe?i, Anksiyete Ölçümü, Serinda? 2008, Onkoloji Psikolojisi

Yazarlar

Author ORCID Identifier: Bilinmiyor (Not Known)

Affiliation Email addresses: Bilinmiyor (Not Known)

Correspondence Address: Gaziantep Üniversitesi Sağlık Bilimleri Enstitüsü (Thesis Affiliation)

?zinler, Ücret ve Test Yılı?

Test Yılı?: 2008

?zinler ve Ücret: Bu ölçek bir yüksek lisans tezi ürünü olduğundan, ticari kullanım söz konusu değildir. Akademik veya araştırma amaçlı kullanım için genellikle yazar Serinda? S. ve tez danışmanından izin alınması gerekmektedir. Kullanım ücreti bulunmamaktadır.

Referanslar

Serinda?, S. (2008). *Onkolojik hastalar? olan okul ya? dönemi çocukların hastalık ve hastaneye yatma durumunda endi?e kaynaklar? ölçe?inin geli?tirilmesi (Yüksek lisans tezi)*. Gaziantep Üniversitesi Sağlık Bilimleri Enstitüsü, Gaziantep.

Bu ölçe?in tam metnine ve detayl? metodolojisine a?a??daki ba?lant? üzerinden ula??labilir:

YÖK Ulusal Tez Merkezi Kayna??: tez.yok.gov.tr

Ölçe?in orijinal PDF belgesi buradan indirilebilir: endise-kaynaklari-olceginin-gelistirilmesi-toad.pdf

Endi?e Kaynaklar? Ölçe?inin Geli?tirilmesi Maddeleri

IMPORTANT: The following scale items must be preserved in their original language and must not be changed in any way.

Ölçe?in orijinal maddeleri kaynak içerikte yer almamaktadır. Ölçek maddeleri, Serinda? (2008) tarafından haz?rlanan yüksek lisans tezinin ekler bölümünde veya ilgili metodoloji k?sm?nda detayl? olarak bulunmektedir. Ölçek, onkolojik hastal??? olan okul ça?? çocuklar?n?n hastaneye yat?? ve hastal?k süreçleriyle ilgili ya?ad?klar? somut kayg? durumlar?n? ölçen bir dizi ifadeden oluşmaktadır.